OSLO TINGRETT

KJENNELSE

Avsagt:	11.10.2013
Saksnr.:	11-159921ENE-OTIR/08
Dommer:	Tingrettsdommer Torjus Gard
Saken gjelder:	Begjæring om ny prøving av rettighetstap etter straffeloven § 33a

---

Oslo statsadvokatembeter	Statsadvokat Kristian Jarland
mot	
Sharok Ezazi	Advokatfullmektig Suzanne Bjørbak Jones

Ingen begrensninger i adgangen til offentlig gjengivelse

KJENNELSE

Saken gjelder begjæring etter straffeloven § 33 a tredje ledd om ny prøving av rettighetstap for alltid.

Sakens bakgrunn

Ved Oslo tingrett dom av 18. februar 2005 ble Sharok Ezazi dømt til fengsel i seks år og seks måneder for overtredelser av straffeloven § 255 jf. § 256, § 270, jf § 271, § 166, § 277, § 274 og regnskapsloven § 8-5 første ledd. Han ble også fradømt retten til å utøve legevirksomhet for alltid, jf. straffeloven § 29 nr. 2. I tillegg ble han ilagt inndragning og erstatning.

Ezazi anket over bevisbedømmelsen og lovanvendelsen til Borgarting lagmannsrett som den 25. mai 2005 nektet å fremme anken fordi den ikke ville føre frem. En videre anke over beslutningen ble behandlet av Høyesterett 23. mars 2011. Anken ble avvist som for sent fremsatt.

I brev til Oslo statsadvokatembeter fra advokat Anders Ryssdal av 24. mai 2011 begjærte Ezazi ny prøving av rettighetstapet etter straffeloven § 33 a. I brev av 29. september 2011 til Oslo tingrett anmodet Oslo statsadvokatembeter om berammelse av rettsmøte for behandling av begjæringen om ny prøving.

Ezazi ble dømt for grov tollsvindel av Värmlands tingsrätt 18. februar 2010. Dommen ble anket til Västgötland hovrätt. Det ble besluttet å utsette berammelsen av rettsmøtet i Oslo tingrett til det forelå en avgjørelse av anken. I hovrättens dom av 6. mars 2013 ble Ezazis frifunnet.

Det ble holdt rettsmøte i Oslo tingrett den 9. oktober 2013. Ezazi møtte med prosessfullmektig og statsadvokatembetet var representert ved en av sine statsadvokater.

Partenes anførsler

Ezazi har i hovedtrekk anført at Høyesterett har lagt til grunn en høy terskel for å idømme tap av retten til å virke som lege, jf. Rt. 2004 side 24. Tidsubegrenset rettighetstap krever i tillegg særlige grunner, jf. straffeloven § 33 a annet ledd. Det skal i den forbindelse legges vekt på faren for ny misbruk og tillit til yrkesgruppen generelt.

Vurderingstemaet for ny prøving av rettighetstapet er angitt av Høyesterett i Rt. 2009 side 1167 avsnitt 51. Der hadde tingretten undervurdert betydningen av rettighetstapet.

I den forliggende sak er det bare Oslo tingretts dom man har å forholde seg til. Det bør få betydning for prøvingsintensiteten.

Ved rettens vurdering må det legges vekt på arten og grovheten av handlingene.

Avgjørelsen i Rt. 1999 side 619, Rt. 1985 side 475 og 1977 side 639 gjelder alle mer alvorlige og relevante forhold enn det Ezazi er dømt for. Det samme gjelder dommer i lagmannsretten som blitt fremlagt, LE-2010-188910, LA-2010-23977 og LA-2002-1117. Det fins ikke tilfeller som kan sammenlignes med Ezazis sak og dommen mot Ezazi er dermed unik i norsk sammenheng. Det normale er tidsbestemt rettighetstap, jf. Rt. 1994 side 605, Rt. 1986 side 167, Rt. 1984 side 22, Rt. 1972 side 1161 og Rt. 1970 side 739. Det vises også til lagmannsrettsdom LB-2008-28434 og LG-2009-67707.

På denne bakgrunn fremstår rettighetstapet som urimelig og uforholdsmessig. Verken omfanget, arten eller grovheten av forbrytelsene som Ezazi har gjort seg skyldig i, begrunner et evigvarende rettighetstap. Ezazi er bare dømt for økonomisk kriminalitet.

Hensynet til individualprevensjon er tilstrekkelig ivaretatt. Ezazi har lært. Det foreligger liten gjentagelsesrisiko.

Det har ikke vært noen prøving av saken i ankedomstolen.

Allmenne hensyn kan ikke begrunne et rettighetstap.

Rehabiliteringshensyn og hensynet til samfunnsøkonomisk nytte tilsier at Ezazi bør få utnyttet sine kvalifikasjoner som lege nå. Han har investert alt han har i sin virksomhet. I tiden etter løslatelsen er det ikke kommet til noen nye straffbare forhold.

Subsidiært kan Ezazi godta et tidsbegrenset eller saklig begrenset rettighetstap. Da må retten foreta en hensiktsmessig tilpasning av rettighetstapet ut fra foholdene i saken, jf. forarbeidene til endringslov, Ot.prp. nr. 90 side 318 flg. og uttalelser i NOU 1992:23 om ny straffelov kap. 5.1 og i NOU 2002:4: Ny straffelov kap. 8.10.1 og LB-2008-28434.

Notatet fra VG jounalistene om Lucia-stiftelsen er datert 20. januar 2004 og ble ikke fremlagt i hovedforhandlingen for tingretten.

Ezazi har nedlagt slik

påstand:

1. Prinsipalt: Rettighetstapet i Oslo tingretts dom av 18.. februar 2005 oppheves..
2. Subsidiært: Rettighetstapet i Oslo tingretts dom av 18. februar 2005 omgjøres til et begrenset rettighetstap.

Statsadvokatembetet har påpekt at saken gjelder omgjøring av rettighetstapet og at påtalemyndigheten trolig har bevisbyrden. Ved vurderingen må retten legge vekt på flere momenter:

Tiltalte fremstår som en ressurssterk person og den idømte straffen viser at han er dømt for svært grov kriminalitet.

De straffbare forholdene knytter seg nært til legevirksomheten.

Forholdene har karakter av organisert kriminalitet.

Forholdene har pågått i mange år.

Forholdene har vært vanskelige å oppdage, bl.a. fordi han har benyttet mange "strå-selskaper". Det er de to "grave"-journalistene i VG som har avdekket virksomheten.

Det er ikke fremkommet noe nytt som er til fordel for Ezazi etter dommen.

I Sverige ble han først dømt for grov tollsvindel for deretter å bli frifunnet av ankedomstolen idet retten fant at den ikke kunne se bort fra tiltaltes forklaring.

Allmenne hensyn veier tungt. Det er vanskelig å etterprøve legeuttalelser og legeerklæringer.

Det er ingen menneskerett å være lege.

Statsadvokaten har nedlagt slik

påstand:

Begjæringen tas ikke til følge.

Rettens vurdering

Tingrettens dom ble avsagt før straffeloven § 33 a ble vedtatt. Det er ikke lenger adgang til å idømme rettighetstap for alltid, men bestemmelsen angir rettighetstap på ubestemt tid som det strengeste alternativ. I så fall må det foreligge særlige grunner. I forarbeidene til lovendringen er det imidlertid gitt klart uttrykk for at rettighetstap på ubestemt tid skal kunne skje i omtrent samme utstrekning som etter tidligere praksis hvor alternativet var fradømmelse for alltid, jf. Ot.prp. nr. 90 (2003-2004) kap. 24.6.3 sammenholdt med NOU 1992:23 kap. 3.X.5.1.

Det er ikke reist tvil om at revisjonsadgangen etter § 33 a også gjelder for dommer avsagt før lovendringen. Det er nå gått over 8 år siden tingrettens dom ble avsagt.

I Rt. 2009 s. 1167 uttaler Høyesteretts ankeutvalg at "når det for rettighetstap er innført adgang til ny prøving, må det etter utvalgets syn være klart at meningen ikke har vært at den opprinnelige avgjørelse i seg selv skal overprøves i full bredde, men å få vurdert om det fortsatt er grunnlag for rettighetstapet". Deretter uttales det: " Vurderingstemaet vil etter utvalgets syn først og fremst være om det har inntrådt nye omstendigheter eller endrede forhold som ikke ble forutsatt da rettighetstapet ble fastsatt eller som ble undervurdert, og som er av betydning for vurderingen av om rettighetstapet kan og bør opprettholdes.

Det er på denne bakgrunn retten vil vurdere begjæringen om ny prøving av rettighetstapet.

Ezazis anførsel om at rettighetstapet fremstår som urimelig og uforholdsmessig i relasjon til sammenlignbar rettspraksis kan ikke være avgjørende. Uansett er det i dommen vist til at han i mange relasjoner misbrukte den tilliten han oppnådde som lege for mange pasienter og gjennom sitt renommé som lege har han blant annet forledet en rekke offentlige instanser ved skrupuløst å forfatte erklæringer basert på uriktige opplysninger i den hensikt å oppnå vinning for seg selv eller andre, noe som har pågått over langt tid og hatt et omfattende omfang, jf. dommen side 103.

Ezazi har nå forklart i retten at han etter soningen har arbeidet i familiens virksomheter, men at inntektene ikke har vært tilstrekkelig til å dekke alle hans kostnader. I dag arbeider han deltids on-line for en forretning i Tyrkia som importerer materiale fra Østen. Det har også kommet frem at han har deltatt i et import- og eksportselskap og at han i den forbindelse ble dømt for grov tollsvindel av Värmlands tingsrätt i Sverige, men frifunnet av Hovrätten för Västra Sverige. Dette må sammenholdes med at Ezazi har opplyst at han fra tidligere hadde en mastergrad i ledelse og administrasjon i helsefag fra UiO og at han under soningen studerte økonomi. Etter rettens mening gir det holdepunkt for at Ezazi har kompetanse til å få inntekter fra flere andre kilder enn legevirksomheten.

Ezazi har videre fremholdt at han var en god lege for sine pasienter. Retten viser til at når det utstedes uriktige legeerklæringer er det de offentlige hensyn som er dominerende ved vurderingen av straffverdigheten og viser eksempelvis til lagmannsrettens dom, LB-2008-28434, der legen for alltid ble fradømt retten til å praktisere.

Etter dette kan retten ikke se at det er inntrådt nye omstendigheter eller endrede forhold som ikke ble forutsatt da rettighetstapet ble fastsatt eller som ble undervurdert, og som er av betydning for vurderingen av om rettighetstapet kan og bør opprettholdes. Retten kan derfor ikke se at det er grunnlag for å oppheve rettighetstapet eller omgjøre det til et begrenset tidstap.

Statsadvokaten har ikke nedlagt påstand om saksomkostninger. Retten kan heller ikke se at det foreligger noe klart grunnlag for et slikt krav.

SLUTNING

Begjæringen tas ikke til følge.

Retten hevet

Torjus Gard